

یادداشت ۱

آسیب‌شناسی سیستم موسیقی

در مباحث گسترده‌مدیریتی و همچنین در برخی از رشته‌های فنی و مهندسی، معمولاً یک فرایند و مجموعه را «سیستم» نام نهاده و قطع به یقین اولین اقدام قاطع در جهت مدیریت آن، ابتدا شناخت کامل سیستم و سپس، آسیب‌شناسی آن می‌باشد. مسلماً با شناخت همه‌جانبه و شکافت کامل یک سیستم است که می‌توان به اتیمولوژی آن پرداخت. شناخت ورودی‌ها و خروجی‌های سیستم و مورفولوژی (شکافت) لایه‌های زیرساختی و روساختی –به‌خصوص مسائل بنیادین – و ارزیابی راندمان و بهره‌وری و در نهایت آسیب‌شناسی آن سیستم که خود، مهندسی‌معکوس و ساخت دوباره سیستم را در بر خواهد داشت، رویکرد و دیدگاه وزارت ارشاد دولت یازدهم و مدیران آن بی‌تردید در‌صدد ایجاد مدیریتی سیستماتیک بوده که در‌خصوص موسیقی نیز این مسأله به خوبی مصداق دارد.

یکی از اقدامات بنیادین دولت اخیر در‌خصوص سیستم موسیقی، تدوین سند جامع موسیقی با نظارت و همکاری موسیقیدانان و متخصصان این رشته است. لزوم برگزاری جلسات جهت بررسی‌های کارشناسی پیرامون سند اصول و سیاست‌های موسیقی کشور، بی‌شک یکی از ارکان سیاست‌گذاری دولت جهت تداوم روند فعالیت موسیقی در جامعه می‌باشد. الزام و التزام به تدوین سند جامع موسیقی از جانب وزارت ارشاد دولت یازدهم و همچنین ایجاد بستر و فضایی مناسب جهت تعامل و همفکری بین متخصصان موسیقی و متولیان امر و از همه مهم‌تر توجه بر‌خرد جمعی (که از تأکیدات ریاست محترم جمهوری است)، یک اقدام کاملاً مهندسی و کارشناسی شده در‌خصوص مسائل زیربنایی سیستم موسیقی در کشور است.

وزارت ارشاد در‌صدد انجام آن است، تدوین سند چشم‌انداز ۱۰ساله جشنواره موسیقی فجر است که در صورت تحقق، کار ریشه‌ای و بنیادین بسیاری است. متأسفانه کمبود منابع مالی، بسیاری از فعالیت‌های جشنواره را محدود کرده و به‌زعم مسئولان، بودجه‌امسال با‌بودجه سال ۷۶ برابر می‌کند. تدوین سند مذکور به‌تنها تخصص بودجه‌مناسب‌تر را در بری خواهد داشت بلکه با بازنگری به اهداف جشنواره، بسیاری از مشکلات هم‌ا ن نیز رفع خواهد شد. از جمله ارتقا و نیل به اعتبار و جایگاه واقعی آن به‌عنوان یک جشنواره ۲۰ساله و مرتب‌های که واقعا بتوان نام‌بین‌المللی را روی آن نهاد. در جشنواره موسیقی فجر ۹۲بخش‌های خوبی به‌جشنواره اضافه‌شده، از جمله نسل دیگر و استعدادهای درخشان؛ ولی در طی بخش‌های جشنواره ناکام ماند. به هر صورت بخش‌های مذکور نیز با هدف مشخصی به‌جشنواره سال گذشته اضافه شده بود و قطعاً مبدعان این بخش‌ها با اندیشه و هدفی دست به این خلاقیت زده نداشتند. پس تدوین سند چشم‌انداز در جهت تبیین و تشریح اهداف و آرمان‌ها و روشن‌شدن راه جشنواره کمک بسزایی خواهد داشت. در این صورت هر گونه حذف و اضافه‌ات در بخش‌های جشنواره موسیقی فجر از سوی مسئولان آن، مصمم‌تر و باآینگ‌رته‌تر صورت خواهد گرفت. مانند امسال که بخش «جشنواره جشنواره‌ها» به جشنواره موسیقی فجر ۹۲ اضافه‌شده و امیداست که آتی‌ه آن سرنوشت بخش‌های جدید سال گذشته را منجر‌نگردد.

تعمیم این‌گونه اقدامات بنیادین در تمامی قسمت‌های موسیقی کشور بسیار موثر خواهد بود. از جمله برپایی مجدد ارکستر سمفونیک تهران و ارکستر موسیقی ملی و شروع مجدد فعالیت‌های این دو ارکستر. واقعا برای تمدن کهن ایران که یکی از پنج تمدن نخستین موسیقی می‌باشد، ننگ‌آور است که از وجود دو ارکستر فوق و بلکه حتی ارکسترهای بیشتر بی‌بهره بماند. چرا قدیمی‌ترین ارکستر سمفونیک خاورمیانه باید در خاموشی به سر برد و در معتبرترین جشنواره موسیقی کشور، ارکستر سمفونیک عراق به هنر‌نمایی بپردازد؟ بهت‌آور است که کشور جگ‌زده دارای ارکستر سمفونیک باشد و حال ایران … اقدامات زیربنایی و کارشناسی شده متولیان ارشاد گره‌گشای بسیاری از مشکلات موجود در جریان موسیقی کشور خواهد شد.

البته باید پذیرفت موسیقی در کشور ما در حالت فوق‌العاده است. با‌تلاکلیفی فقیهی – سیاسی موسیقی هنوز هم پس از چنددهه، وضع موجود را دچار نوعی سردرد گمی و ابهام کرده است. هنر متنوع‌های که ممنوعه نیست ولی ممنوعه می‌پندارندش و این هنر شریف در کشاکش آرا و نظرات، همچون قایقی، در تلاطم و خروش امواج ناصواب است. کلاف‌سردرگم این هنر مانع از جدّی‌انگاری است. قبول کنیم که مدیریت و آن هم مدیریت سیستماتیک در چنین وضعیتی کاری بس صعب و دشوار است. به‌هرحال ناامیدی چاره کار نیست زیرا موسیقی، روز‌ها تیره‌تر از این هم به خود دیده‌است.

شهروند آ‌سی‌امین جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر با معرفی برگزیدگان این دوره از جشنواره و تجلیل از ۴ هنرمند عرصه موسیقی، بعد از ۸ روز به کار خود پایان داد. در ابتدای این مراسم و بر خلاف این که قرار بود سرود ملی جمهوری اسلامی ایران با همراهی ارکستر سمفونیک تهران به رهبری منوچهر صهبایی و رهبری مهمان شهپاد روحانی خوانده‌شود، سرود ملی کشورمان با پلی‌یک در تالار وحدت پخش شد و سپس ایرج رحمان‌پور، خواننده و سرپرست گروه موسیقی زاگرس لرستان نیز که در بخش موسیقی نواحی سی‌امین جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر حضور داشت، قطعاتی را اجرا کرد.

حکم دوباره برای دبیر ریاحی

در این مراسم با حضور علی جنتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، حمیدرضا نوربخش مدیرعامل خانه موسیقی، مصطفی کمال پورتراب، علی مرادخانی معاون هنری وزیر ارشاد و حسن ریاحی دبیر جشنواره از فخرالدین فخرالدینی، محمدعلی بهمنی، مرجان قنبری مهر و اردشیر کامکار تجلیل‌شد. همچنین سیدعباس سجادی، مجری برنامه در حین اجرای مراسم تجلیل از ۴ هنرمند پیشکسوت موسیقی ایرانی با گرامی‌داشت یاد و خاطره استاد زنده‌یاد جلال مشفق با حکم پیروز ارجمند مدیر کل فرهنگ موسیقی، محمدعلی بهمنی را به‌عنوان رئیس شورای شعر و ترانه دفتر موسیقی معرفی کرد. همچنین بعد از مراسم تجلیل، حکم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به دبیر سی‌ویکمین جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر خوانده شد که طی آن حسن ریاحی بار دیگر به‌عنوان دبیر جشنواره سی‌ویکم موسیقی فجر معرفی شد. حسن ریاحی، نیز به‌عنوان اولین سخنران روی سن قرار گرفت و درباره س‌سی‌امین جشنواره موسیقی فجر گفت: «اختتامیه این دوره از جشنواره در حالی برگزار می‌شود که بیش از هر زمان دیگری، هنرمندان برجسته موسیقی را در کنار خود داشتیم. به همین دلیل پیام مهمی را به سازندگان فرادای فرهنگ کشور پیشکش می‌کنم. دوستان شکوفه‌های نوپای شما بر

مازیار میری و حسن فتحی در تماشاخانه ایرانشهر

رئیس تماشاخانه ایرانشهر در نشست رسانه‌ای اعلام برنامه‌های این مجموعه تئاتری در سال ۹۴، ضمن بیان نام هنرمندان و زمان اجرای آثارشان به حضور و اجرای کارگردان‌هایی چون حسن فتحی و مازیار میری اشاره کرد و این در حالی است که به گفته او، ۴۰۰ تا ۵۰۰ هنرمند تئاتر دیگر تولید می‌شود، روی تماشاخانه ایرانشهر اعلام آ‌مدگی کرده‌اند اما اولویت او در تماشاخانه ایرانشهر بر کارگردان‌ها است و تجربه کارگردان و سابقه کار او در اولویت اول ما قرار می‌گیرد.

به‌گفته سرسنگی، رویکرد تماشاخانه ایرانشهر برای انتخاب آثار متقاضی اجرا در سال ۹۴ را در راستای حل مشکلات متون نمایشی در تئاتر، موضوع ارتباط تئاتر با سایر رسانه‌ها نظیر سینما و تلویزیون است: «در این رویکرد، هدف این است که اگر فیلم یا سریال موفقی تولید شده، اثری برگرفته از آن در تئاتر روی صحنه برود. در سال ۹۵ هم اولویت ما تئاتر و ادبیات و تولید آثار براساس ادبیات داخلی و خارجی است.» سرسنگی به‌اهدای گواهینامه تهیه‌کنندگی تئاتر در تماشاخانه ایرانشهر به‌عنوان یکی از برنامه‌های این مجموعه تئاتری در سال آینده اشاره کرد، همچنین اهدای جایزه تئاتر ایرانشهر را به‌عنوان یکی از برنامه‌های فعالیت‌های منظر برای سال ۹۴ ذکر کرد. رئیس تماشاخانه ایرانشهر در ادامه نشست اعلام برنامه‌های این مجموعه تئاتری در سال ۹۴، در ابتدا به اجراهای در نظر گرفته‌شده برای سالن سمندریان تماشاخانه ایرانشهر پرداخت و گفت: در فصل اول اجراهای این سالن تئاتری رضا صابری با «مظلوم پنجم» از آثار موفق دفاع مقدسی دهه ۶۰ تئاتر ایران و یوسف با

مشتاق فخر

اختتامیه جشنواره موسیقی فجر

جنتی: در همه مراحل، قانون و شرع را رعایت کرده‌ایم

محسن مهر

درختی کهنسال رویده‌است. نخستین و مهم‌ترین مأموریت شماشناسایی هویت افتخارآفرین این جشنره است.» سپس علی جنتی، علی مرادخانی، مصطفی کمال پورتراب – آهنگساز پیشکسوت – حمیدرضا نوربخش – مدیرعامل خانه موسیقی – روی صحنه آمدند علی جنتی در این مراسم با اشاره به این که برخی گروه‌ها با دولت تدبیر و امیدمشکل دارند و تلاش می‌کننداز احساسات مذهبی مردم سوءاستفاده کنند، عنوان کرد که وزارت ارشاد در همه مراحل قانون و شرع را رعایت کرده‌است. او در بخشی از صحبت‌هایش به موسیقی پاپ اشاره کرد و گفت: «موسیقی پاپ در این مدت رشد چشمگیری داشته است. حال می‌گویم که جشنواره فقط جشنواره نیست، بلکه جریان پویایی است که موسیقی این سال‌ها را زنده نگه داشته و لازم است همه اهالی موسیقی و دست‌اندرکاران آن با همدلی و تداوم به استمرار این جریان همت کنند.» وزیر فرهنگ و ارشاد همچنین در رابطه با قولی که سال گذشته رئیس جمهوری به اهالی موسیقی داده بود، خاطر نشان کرد: «در زمینه ارکسترها شما دیدید

چالوس برگزیده این بخش شد. همچنین امیرحسین رضائی و مریم شریفزاده به‌طور مشترک از تهران جایزه‌بخش پایان‌نامه‌ار دریافت کردند.

آواز «دنگ شو»، **حسن ختام جشنواره**

در بخش گروه‌نوازی کلاسیک ایرانی، گروه‌همنوازان به سرپرستی کاوه جهان از شیراز به ترتیب رتبه اول، گروه دلشدگان به سرپرستی رامین میلانی از مشهد رتبه دوم و گروه سایه‌سار به سرپرستی حسین سلیمانی از تهران رتبه سوم را به‌دست آوردند. در ادامه این مراسم هنرمندان گروه‌نوازی کلاسیک غیرایرانی معرفی شدند که ارکستر پاسارگاد به سرپرستی امین فغاری رتبه اول، ارکستر مجلسی به سرپرستی مظفر نبلی از کرج رتبه دوم و گروه هرمس به سرپرستی مهسا قربانی از تهران رتبه سوم این دوره از جشنواره را کسب کردند. بخش آواز جمعی که هنرمندان بخش‌های مختلفی از آثار فقهی از شیراز رتبه سوم را به‌دست آوردند.

اما پایان این مراسم به سخنان منوچهر صهبایی رهبر ارکستر سمفونیک تهران و عضو هیأت‌اتخصاص داشت. او درباره کیفیت جشنواره امسال در چند کلام گفت: «همانطور که وزیر ارشاد گفت، امیدوارم امسال ارکستر سمفونیک تهران فعالیت‌های خود را آغاز کند اما در اینجا حاضرم شد تا یک نکته را به آهنگساز جوانی که به توجه نکردن مسئولان اشاره کرد، بگویم و این که از همین‌جا از همه آهنگسازان می‌خواهم تا قطعه‌ای بنویسند و به ما بدهند که اگر قطعه در شان و اندازه‌های ارکستر سمفونیک بود حتماً از آن استفاده خواهیم کرد.» اجرای «دنگ شو» حسن ختام اختتامیه موسیقی فجر گروه «دنگ شو» نیز در پایان مراسم اختتامیه سی‌امین جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر قطعاتی را اجرا کرد.

کنسرت گروه ستاره قطبی برگزار شد

نشست خبری کنسرت گروه موسیقی «ستاره قطبی» شنبه دوم اسفندماه با حضور سرپرست این گروه و حاجی مالی کنسرت در فرورگشاه مرکز «هایپر استار» برگزار شد. به گزارش مهر، پانزده ایلچی سرپرست گروه موسیقی «ستاره قطبی» در ابتدای این نشست خبری هدف‌از شکل‌گیری این گروه را بیان‌کردن جای‌خالی یک گروه موسیقی پاپ بانوان دانست که بتواند با رایه کارهایی متفاوت به نیاز موسیقایی مخاطبان خود پاسخ دهد و اشاره کرد که: «گروه ما در حال حاضر تنها گروه موسیقی رسمی پاپ بانوان ایرانی است که به‌اجرای قطعاتی از زبان‌ها و فرهنگ‌های دیگر به همراه سازهای خاص آن فرهنگ‌ها می‌پردازد. این در حالی است که تمامی اعضای این گروه دارای تحصیلات آکادمیک موسیقی هستند و برخی از آنان نیز به‌زبان‌ها و گویش‌هایی مانند انگلیسی، آذری، فرانسوی و کردی تسلط دارند و در بین خوانندگان گروه «ستاره قطبی»، یک خواننده فرانسوسوی زبان از ساحل عاج نیز با همکاری «راد» ایلچی بابیان این که در این مسیر ما مشتق‌های زیادی را متحمل شدیم و اگر امروز این‌جا رویه‌وری شما نشست‌هایم تا از اجراهای پیش روی خود سخن بگوییم، واقعیت این است که تک‌تک اعضای گروه، زحمات زیادی کشیده‌اند، گفت: «خوشحال هستیم

واکنش

استراحت نامطلق!

بعد از ماجراهایی که برای آخرین ساخته عبدالرضا کاهانی اتفاق افتاد و ارشاد تصمیم به عدم حضور و نمایش این فیلم در سی‌وسومین جشنواره فجر گرفت، او حاشیه‌ها و میزبانهایی به همراه داشته‌اند. بعد از توقیف نمایش سریال «سرزمین کهن»ش در تلویزیون، ارکان نشدن فیلم دیگرش «خیابان‌های آرام» حالا زرمزه‌هایی از ارکان «پاداش» می‌رسد که بعد از عسالم قرار است به نمایش دربیابند. حبیب اسماعیلی با اشاره به این که حق بخش این فیلم را خریداری کرده به این‌ا می‌گوید: «با همکاری وزارت ارشاد مجوز نمایش فیلم صادر شده، البته نام فیلم از پاداش به‌از رئیس جمهوری پاداش نگیرید، تغییر کرده است.» و در ادامه بیان می‌کند که قرار است فیلم را در زمان مناسبی ارکان کنند. فیلم سینمایی از رئیس جمهوری پاداش نگیرید با نام قبلی پاداش به کارگردانی کمال تبریزی و نویسندگی رضا مقصدوی سال ۱۳۸۷ ساخته‌شد.

یادداشت ۲

روحیه امانتداری قو کاسیان را می‌ستایم

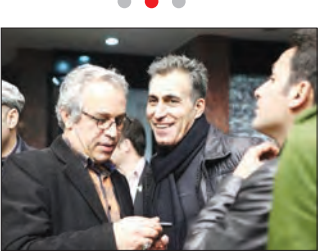

در مواجهه با مرگ خیلی اهل آه، آفسون و اشک نیستم. نه این که سفر بی‌بازگشت یک اندوهگینم نکند. دوری و جدایی در هر شکل و غالب، البته غم‌انگیز است. به‌خصوص زمانی که می‌دانیم بازگشت یا دیدار دوساره‌ای در کار نیست. از این منظر البته احساس دل‌تنگی می‌کنم برای سفر بی‌بازگشت یک دوست و همکار قدیمی مثل زاون قو کاسیان؛ اما شیون و زاری را روی و موی خراشیدن با روحیه‌ام سازگار نیست. چون مطمئن نیستم این جایی که الان هستم و ایستادم، خیلی گل و بلبل‌تر و زیباتر از جایی باشد که زاون و مسافران پیش از او، از قایق پیاده شده‌اند. حالا نمی‌دانم باید به ما در نوبت همین که خاطر‌های خوبی از زاون در حافظه‌ام بایگانی کردم، احساس خوبی به من می‌دهد. کاش همه ما بتوانیم هنگام سفر خاطر‌های خوبی از خودمان باقی بگذاریم مثل زاون قو کاسیان! ما ملاقات‌های رخ به رخ و نزدیک زیادی نداشتیم، معمولاً سالی به دوازده‌ماه در جشن و جشنواره‌ای با هم‌ان لیخند و مهربانی می‌آمد و شوخ‌وشنگ بود اما روحیه حرفه‌ای‌اش را خیلی دوست داشتیم. پیش از چاپ یک نوشته یا یادداشت در مجموعه کتاب‌هایش حداقل یک تماس می‌گرفت و به من خبر می‌داد که می‌خواهد از فلان نقد و نوشته‌ام در کتابش استفاده کند. با این که در همان یکی دو تماس اولیه و قدیمی اختیار و مجوز همیشگی و شفاهی گرفته بود اما باز هم برای انتشار هر کتاب جدید تماس می‌گرفت و حال و احوالی می‌کرد. برخلاف بسیاری از دوستان کتاب‌ساز که حتی زحمت یک تلفن یا جابج رضایت‌نویسنده نوشته یا نقد را هم ضروری نمی‌بینند. حداقل ۱۵–۱۰ عنوان از این کتاب‌سازی‌ها را می‌توانم فهرست کنم که حتی یک سلام و علیک یا شناخت حداقلی با گردآوردند. شام نداشت‌ام. حالا آدم حرفه‌ای و کاربلدی مثل زاون قو کاسیان را به خاطر این روحیه امانتداری همیشه تحسین کردم. او امروز دل‌تنگ سفر بی‌بازگشت هستم.

اخبار کوتاه

پیکر زاون قو کاسیان صاحب‌نظر و منتقد سینما روز شنبه چهارم اسفندماه تشییع می‌شود.

مخفل پایانی چهارمین هم‌اندیشی سینما انقلاب با معرفی ۶ اثر برتر از سی‌وسومین جشنواره فیلم فجر برگزیدگان خود را شناخت. در این مراسم «مزار شریف» عبدالحسن برزیده و «روبه» بهروز افخمی مورد تقدیر قرار گرفتند.

مراسم ارکان خصوصی فیلم سینمایی «سب سفید پادشاه» به کارگردانی و نویسندگی محمدحسین لطیفی، جمعه شب با حضور شماری از اصحاب رسانه و مطبوعات، هنرمندان و عوامل سازنده‌تر در تالار ایوان شمس برگزار شد.

جمشید محمودی، نویسنده و کارگردان سینما از ساخت یک فیلم سینمایی با موضوع مهاجران افغان در سال ۹۴ خبر داد.

فیلم سینمایی «دوربین» به کارگردانی «محسن توکلی» از چهارشنبه اسفندماه در گروه آزاد ارکان می‌شود. پوریا پورسرخ، شاهرخ استخری و بهوش بختیاری بازیگران «دوربین» هستند.

فیلم سینمایی «هرگ ماهی» به کارگردانی سیدروح‌الله حجازی نیز از جمله آثار متقاضی ارکان نوروزی شد.

نگار عابدی به‌عنوان آخرین بازیگر به سریال «تعمیر و رویت که رویا» فریدون جیرانی اضافه شد.

در سومین جشن سالانه لاک‌پشت پرند از یک نویسنده و یک تصویرگر پیشکسوت تقدیر می‌شود.

همزمان با برگزاری جشنواره «هنر فیلم معاصر آسیا» در توکیو، سه فیلم از اصغر فرهادی نمایش داده‌می‌شود.

عبدالرضا کاهانی در تدارک ساخت فیلمی به‌نام «توصیه نمی‌شود» است.